

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-15231969
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Mart 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KUBUĞ
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN GÜLDEREN VARLI'NIN
TBMM 7/34141 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/34141
GK 18

SORULAR

Van, bir sınır kenti olması itibariyle bulunduğu stratejik konumu, doğal güzellikleri, yaz kış turizmi ve tarihi mekanlarına rağmen her geçen gün göç veren bir kent olmaya devam etmektedir. Sayılan özelliklerinin daha fazlasını içinde bulunduran Van ili uygulanan kayyım politikaları, mevcut ticaret politikaları, fiziki altyapı eksiklikleri ve sınır uygulamalarındaki kısıtlayıcı yaklaşımlar nedeniyle en yoksul kentler arasında yer almaktadır. Van'da kayyımların uyguladığı yanlış ve güvenlikçi politikalarından dolayı ekonomik açıdan yıllardır durgunluk yaşanmaktadır. Tarım, hayvancılık ve sanayi gibi sektörlerde yaşanan daralma, işsizlik oranlarını artırmış, genç nüfusta göç eğilimini tetiklemiştir.

Özellikle Van'ın Başkale ilçesinde uzun süredir yaşanan ve çözüme kavuşturulmayan sorunlar ilçenin yaşam kalitesini ciddi ölçüde düşürmektedir. Van Su ve Kanalizasyon İdaresi'nin (VASKİ) gerekli altyapı çalışmalarını yerine getirmemesi, içme suyu ve kanalizasyon sistemlerinde yaşanan sık arızalar, yapılan çalışmalardan sonra çalışma alanının güvenli bir hale getirilmemesi, köylerin su sorununa gerekli müdahalelerin yapılmaması ile bu sorunlara geç müdahale edilmesi halk sağlığını tehdit eder boyuttadır. İlçede doğalgaz altyapı sorunu, kış aylarında ilçe halkını hem ekonomik olarak hem de sağlık açısından olumsuz etkilemekte; ısınma ihtiyacının yüksek maliyetli yöntemlerle karşılanması halkı zor durumda bırakmaktadır. Bununla birlikte, işsizlik oranlarının yüksekliği nedeniyle ilçede genç nüfus başta olmak üzere ciddi bir göç dalgası yaşanmakta, bu durum Başkale'nin sosyoekonomik yapısının da değişmesine ve nüfusun azalmasına neden olmaktadır. Özellikle Hakkâri Yüksekova-Van çevre yolu kapsamında yapılan çalışmalar sonucunda, Başkale ilçesine bağlı bazı köylerin ilçe merkeziyle ulaşım bağlantısının zayıfladığı, bu köylerde yaşayan yurttaşların eğitim, sağlık, güvenlik ve diğer temel kamu hizmetlerine erişimde zorluk yaşanmaktadır. Söz konusu sorunlar sık gündeme getirilse de kalıcı çözümler üretilmemiş ve gittikçe sorunlar derinleşmiştir. Başkale ilçesinde yıllarca uygulanan kayyım politikalarından dolayı; uzun süredir çözülemeyen altyapı sorunları, doğalgaz eksikliği işsizlik, göç hareketleri ve ulaşım bağlantılarındaki zorluklar nedeniyle ciddi sosyoekonomik sorunlarla karşı karşıya kalmaya devam etmektedir. Bunlara ek olarak, yaşanan göçlerin sonucunda, ilçenin demografik yapısının değişmekte, köylerin ve mahallelerin giderek boşalmasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1-Van Başkale ilçesinde mevcut olan altyapı eksikliklerinin giderilmesine yönelik bakanlığınızın herhangi bir eylem planı var mıdır?
- 2-VASKİ'nin ilçedeki görevini yerine getirmemesi nedeniyle yaşanan sorunlara ilişkin bir denetim yapılmış mıdır? Bu konuda VASKİ'ye yönelik herhangi bir uyarı veya yaptırım uygulanmış mıdır?
- 3-Başkale ilçesinde yaşanan doğalgaz sorununa dair yürürlüğe giren herhangi bir proje var mıdır? Doğalgaz hizmetinin tüm ilçeye ulaştırılması için öngörülen bir tarih var mıdır?
- 4-İlçede yaşanan işsizlik oranlarına karşı istihdam artırıcı projeler planlanmakta mıdır? Bu kapsamda genç nüfusu ilçede tutmak adına teşvik edilen girişimcilik ya da meslek edindirme programları mevcut mudur?
- 5-Yüksekova-Van çevre yolu çalışmaları kapsamında Başkale'ye bağlı köylerin ilçe merkeziyle

olan bağlantılarının zayıfladığı iddiaları doğru mudur? Bu bağlantıların güçlendirilmesi adına yeni bir ulaşım projesi planlanmakta mıdır?

6-Başkale ilçesindeki göç dalgasının önlenmesine yönelik olarak bakanlığınızın sosyal konut, altyapı iyileştirmesi, eğitim ve sağlık hizmetlerinin artırılması yönünde bir çalışması mevcut mudur?

7-Başkale ilçesinde yaşanan altyapı sorunlarının çözümü için son 5 yılda yapılan yatırımlar nelerdir? Tamamlanan ve devam eden projeler nelerdir?

8-Doğalgaz altyapısının eksik olduğu bölgelere yönelik Bakanlığınızın 2025-2026 yıllarında yatırım programında yer alan herhangi bir planı var mıdır?

9-Van genelinde ve Başkale ilçesinde son 5 yıl içerisinde kayda geçen işsizlik oranı nedir? Bu konuda Bakanlığınız tarafından yürütülen özel bir istihdam projesi veya destek programı var mıdır?

10-Sınır ticaretini canlandırmak ve yerel esnafı desteklemek amacıyla Bakanlığınızca yürütülen bir herhangi bir çalışma var mıdır?

CEVAP

Van Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan alınan bilgide; Başkale ilçesinde mevcut olan altyapı eksikliklerinin giderilmesi amacıyla 2026 yılı içerisinde 6.000 metre kanalizasyon hattının, 15.000 metre içmesuyu şebeke ve isale hattının, 400 metre içmesuyu sondaj kuyusunun ve en az 20 mahallede içmesuyu depo, kaptaj bakım onarımı ile kaptaj yapım işlerinin yapılmasının planlandığı,

Başkale ilçesinde Van Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne (VASKİ) yönelik belli aralıklarla denetim ve ziyaretlerin gerçekleştirildiği, VASKİ'nin ilçede görevini yerine getirmediğine dair belediyeye iletilen herhangi bir şikayetin olmadığı ve bu nedenle herhangi bir yaptırım uygulanmadığı, ancak konuyla ilgili incelemelerin yapılacağı ve görevlerin yerine getirilmediğine dair bir durumun tespit edilmesi halinde gerekli işlemlerin başlatılacağı,

Başkale ilçesinde yaşanan altyapı sorunlarının çözümü için merkez mahallelerde 50 yıllık içmesuyu sorunu çözecek projelerin yapıldığı, bu kapsamda 2023 yılında 43.810.000 TL sözleşme bedeliyle ihale edilen iş neticesinde çalışmalar yapıldığı ve ilçeye içmesuyu verilerek su sorununun giderildiği,

2018-2025 yılları arasında Başkale ilçesinde merkez ve muhtelif mahallelerin içmesuyu yapım işlerinin, içmesuyu depo-kaptaj bakım onarımı ile yapım işlerinin ve içmesuyu amaçlı sondaj kuyusu yapım işlerinin içinde bulunduğu ihalelerin sözleşme bedellerinin toplam 111.007.073,50 TL olduğu, bu işler kapsamında iş artışı ve fiyat farklarıyla birlikte yaklaşık 200.000.000 TL harcama yapıldığı, ayrıca 5 yıllık süreçte ihale haricinde kurum imkânlarıyla 49.945 metre içmesuyu hattı ve 2.450 metre atıksu hattı imalatlarının tamamlandığı,

Başkale ilçesinde son 5 yılda yapılan ihaleler kapsamında 32.3 km bitümlü sıcak karışım (bsk) yol, 1235 km arazi yolu, 318 km iyileştirme ve genişletme, 2917 km reglaj, 188 km stabilize, 2260 m koruge borulama, 53 metre beton büz dökme, 566 metre menfez ve 3642 ton yama çalışmalarının yapıldığı, belirtilmiştir.